

Vreemdelingenbewaring

Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire TBV 2002/50

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de bevelhebber der Marechaussee
i.a.a.:

– de Voorzitter van het College van
Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie
Uitvoeringsbeleid

Datum: 21 oktober 2002

Ons kenmerk: HKUIT02-3652

Code: TBV 2002/50

Juridische achtergrond: Artikel 59
Vreemdelingenwet 2000 en hoofdstuk
A5/5.3.3 Vreemdelingen-circulaire 2000
Geldigheidsduur: Een jaar, ingaand
twee dagen na publicatie in de
Staatscourant

Onderwerp: Vreemdelingenbewaring

Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000 is een nieuwe titel voor vreemdelingenbewaring gecreëerd. Gelet op de huidige onbekendheid bij de uitvoering van de nieuwe bewaringsgrond ex artikel 59, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet 2000, bestaat aanleiding om de mogelijkheden en beperkingen van deze bewaringsgrond explicieter te beschrijven in de Vreemdelingen-circulaire 2000. Dit TBV voorziet hierin. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat dit TBV geen wijziging van beleid inhoudt.

In dit TBV wordt aangegeven tot welke tekstwijziging is besloten, waarna een toelichting is opgenomen.

Nieuwe paragraaf A5/5.3

De paragrafering van A5/5.3

(Bewaring [artikel 59

Vreemdelingenwet]) wordt gewijzigd in die zin dat een nieuwe subparagraaf 5.3.3.5 wordt toegevoegd, onder de naam 'Bewaring van vreemdelingen die op korte termijn uitgezet kunnen worden'. De huidige subparagrafen blijven in stand, waarbij de nummering wordt aangepast conform het bovenstaande.

De tekst van het nieuwe A5/5.3.3.5 komt als volgt te luiden:

'Bewaring van vreemdelingen die op korte termijn uitgezet kunnen worden
Artikel 59, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet biedt de mogelijkheid vreemdelingen voor wie de noodzakelijke bescheiden voorhanden zijn, dan wel op korte termijn voorhanden zullen zijn, in bewaring te stellen. Het tweede lid van artikel 59 bepaalt dat in deze gevallen wordt geacht dat de openbare orde de bewaring van de vreemdeling vordert. Met noodzakelijke bescheiden wordt bedoeld dat een paspoort, laissez-passer (of andere geldige documenten voor grensoverschrijding) of een claim op een vervoersmaatschappij voorhanden zijn, dan wel binnen korte termijn voorhanden zullen zijn. Met 'binnen korte termijn voorhanden zullen zijn' wordt bijvoorbeeld bedoeld op de situatie dat de diplomatieke vertegenwoordiging van het land van herkomst van de vreemdeling een vervangend document voor grensoverschrijding in het vooruitzicht heeft gesteld. De bewaringsgrond van het tweede lid van artikel 59 Vreemdelingenwet dient er toe om te voorkomen dat een vreemdeling die goed gedocumenteerd is of op korte termijn goed gedocumenteerd zal zijn, zich alsnog aan uitzetting onttrekt.

Aan de gebruikmaking van het bewaringsinstrument ex artikel 59, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet is een aantal belangrijke beperkingen verbonden. Hieronder worden deze opgesomd.
1) Het gaat om vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf hebben in Nederland of vreemdelingen die een afwijzende beslissing op hun aanvraag hebben gekregen.

De maatregel mag niet worden toegepast ten aanzien van vreemdelingen die eerder op grond van artikel 8, aanhef en onder a tot en met e (verblijfsvergunning voor bepaalde en onbepaalde tijd en gemeenschapsonderdanen) en onder l (verblijfsrecht op grond van Associatiebesluit EEG/Turkije) van de

Vreemdelingenwet, rechtmatig in Nederland hebben verbleven.

2) Voorts geldt een andere, belangrijke beperking bij de toepassing van deze bewaringsgrond. Deze vorm van vrijheidsontneming is wettelijk beperkt tot de duur van vier weken (artikel 59, vierde lid, Vreemdelingenwet). Dit betekent onder meer dat alleen wanneer het zeer waarschijnlijk is dat de vreemdeling binnen vier weken kan worden uitgezet, oplegging van de bewaringsmaatregel ex artikel 59, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet mogelijk is. Blijkt na verloop van de gegeven termijn van vier weken dat uitzetting toch niet mogelijk is gebleken, dan dient de bewaring op grond van artikel 59, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet te worden opgeheven. Indien daarvoor voldoende aanleiding bestaat kan de bewaringsmaatregel worden voortgezet op grond van het eerste lid van artikel 59 Vreemdelingenwet (bijvoorbeeld in het geval dat uitzetting niet mogelijk is gebleken door fysiek verzet van de vreemdeling). Zie hieromtrent nader 5.3.4.4 (als gewijzigd bij TBV 2002/31).

3) Voor de toepassing van deze bewaringsgrond is het niet nodig dat er aanwijzingen zijn dat de vreemdeling zich aan uitzetting zal onttrekken. Wel dient er nog immer een afweging te worden gemaakt tussen het belang van de openbare orde, gediend met het voorkomen dat de vreemdeling zich aan uitzetting zal kunnen onttrekken en het belang van de vreemdeling om niet van zijn vrijheid te worden beroofd. Ten aanzien van deze belangenafweging is sprake van een 'weerlegbaar rechtsvermoeden'. Dit betekent dat een vreemdeling in bewaring wordt gesteld, tenzij hij aantoonde, dat hij (cumulatief):

- beschikt over een geldig document voor grensoverschrijding;
- voldoende middelen heeft om zijn terugreis te financieren, en;
- aannemelijk maakt dat hij uit eigen beweging terug zal keren naar zijn land van herkomst dan wel een ander

---

land waar zijn toelating is gewaarborgd. Daarnaast kunnen nog andere, persoonsgebonden belangen een rol spelen.

Uit het bewaringsdossier van de vreemdeling dient te blijken dat een belangenafweging, waarbij het bovenstaande in acht is genomen, heeft plaatsgevonden.'

Wijziging van A5/5.3.3.1

Door opname van de nieuwe paragraaf 5.3.3.5 komt de tekst van 5.3.3.1 direct volgend op de in deze subparagraaf opgenomen opsomming van a. tot en met i. te vervallen.

Wijziging van A5/5.3.3

Paragraaf 5.3.3 onder c. wordt verwijderd, waarna de volgende alinea wordt toegevoegd:

'De openbare orde wordt geacht de bewaring van de vreemdeling te vorderen wanneer de noodzakelijke bescheiden ten behoeve van de uitzetting (zoals een geldig document voor grensoverschrijding, een reisbiljet en/of een claim op een vervoersmaatschappij) voorhanden zijn, dan wel binnen korte termijn voorhanden zullen zijn (artikel 59, tweede lid, Vreemdelingenwet, zie hierna 5.3.3.5).'

Toelichting

Het merendeel van de weergegeven tekst was reeds opgenomen in de Vreemdelingencirculaire, onder A5/5.3.3.1. Omwille van de mogelijkheden die artikel 59, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet 2000 met betrekking tot de maatregel van inbewaringstelling biedt, is gekozen voor een explicietere vermelding in de Vreemdelingencirculaire 2000. Door opname van de bovengenoemde tekst komt de tekst van A5/5.3.3.1, direct volgend op de in die subparagraaf opgenomen opsomming van a tot en met i, te vervallen. Daarbij is de huidige tekst aangevuld met de vaste jurisprudentie die inmiddels met betrekking tot deze bewaringsmogelijkheid is ontwikkeld. Tevens is de tekst onder A5/5.3.3 in overeenstemming gebracht met de overige tekst van de Vreemdelingencirculaire 2000.

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Voor zover van toepassing zullen de bovenstaande wijzigingen zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingencirculaire 2000 worden verwerkt.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens de Minister,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof.*